

รายงานสถานการณ์สินค้าข้าวในฟิลิปปินส์

๑. สถานการณ์การผลิตและการบริโภค

ฟิลิปปินส์เป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของอาเซียน ด้วยจำนวนประชากรกว่า ๑๑๐ ล้านคน ในปัจจุบันและเป็นประเทศที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ชาวฟิลิปปินส์บริโภคข้าวจำนวนมากโดยมีอัตราการบริโภคประมาณ ๑๑๖.๔๘ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักที่ต้องรับประทานกับอาหารทุกประเภท ขนมหวานและขนมทานเล่นหลายชนิด ยังทำมาจากข้าวด้วยเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์ไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศประมาณ ๒ - ๓ ล้านตันต่อปี

๑.๑ การผลิต

- ข้อมูลจาก USDA ระบุว่าในระหว่างปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ - ๒๕๖๑/๖๒ ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ ๑๒ ล้านตัน สำหรับปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีผลผลิตข้าวประมาณ ๑๑.๔๐ ล้านตัน ลดลงจากปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ ที่มีปริมาณผลผลิตข้าว ๑๑.๗๓ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๐.๓๕

- ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) ระบุว่าในช่วงไตรมาสที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒) ฟิลิปปินส์มีปริมาณผลผลิตข้าว ๔.๘๖ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณ ๔.๖๗ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๒

- ฟิลิปปินส์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรทั้งหมด ทั้งนี้ ในอนาคต คาดว่าการผลิตจะเติบโตอย่างจำกัด ด้วยพื้นที่การเกษตรที่ว่างไม่เพียงพอ เพราะประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และประกอบไปด้วยเกาะเล็กๆหลายเกาะ ไม่เหมาะต่อการขยายการผลิตข้าว นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำหรือพื้นที่เพาะปลูกพืชอื่น ๆ มีจำกัด ในขณะที่พื้นที่อาศัยเขตเมืองขยายเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรมมากขึ้น

๑.๒ การบริโภค

ระหว่างปี ๒๕๖๐/๖๑ - ๒๕๖๑/๖๒ ฟิลิปปินส์บริโภคข้าวเฉลี่ย ๑๓.๖๘ ล้านตันข้าวสารต่อปี สำหรับปี ๒๕๖๒/๖๓ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีการบริโภคข้าวจำนวน ๑๔.๔๐ ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑/๖๒ ที่มีการบริโภค ๑๔.๑๐ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๑๓ ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการบริโภคข้าวประมาณ ๓๖,๐๐๐ ตันต่อวัน

สถานการณ์การผลิตและการบริโภคข้าวภายในประเทศ

ข้อมูล	ปี ๒๕๖๐/๖๑	ปี ๒๕๖๑/๖๒	ปี ๒๕๖๒/๖๓	Δ % ๖๒/๖๓
พื้นที่เพาะปลูก (เฮกตาร์)	๔,๘๔๔	๔,๗๔๑	๔,๗๐๐	-๐.๘๖
การผลิต (ล้านตัน)	๑๒.๒๔	๑๑.๗๓	๑๑.๔๐	-๐.๓๕
การบริโภคข้าว (ล้านตัน)	๑๓.๒๕	๑๔.๑๐	๑๔.๔๐	๒.๑๓
การนำเข้าข้าว (ล้านตัน)	๒.๕๐	๒.๙๐	๒.๕๐	-๑๓.๗๙

ที่มา : USDA (วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓)

๑.๓ สต็อกข้าวภายในประเทศ

ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์มีปริมาณสต็อกข้าวรวม ๒.๑๘ ล้านตัน ลดลงจากเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่มีปริมาณสต็อก ๒.๓๘ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๘.๓ และมีปริมาณสต็อกลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณ ๒.๒๒ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๙ โดยแบ่งเป็นสต็อกข้าวครัวเรือน ๙.๘๑ แสนตัน สต็อกข้าวเชิงพาณิชย์ ๗.๑๕ แสนตัน และสต็อกข้าวของหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ๔.๘๑ แสนตัน

Table 1. Percentage Change in the Inventory of Rice Stocks
Philippines, March 2019, February 2020 and March 2020

SECTOR	Percent share to total stocks	Stocks in '000 Metric Tons			Percentage Change	
		01 March 2019	01 February 2020	01 March 2020	01 Mar 2020/ 01 Mar 2019	01 Mar 2020/ 01 Feb 2020
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
TOTAL STOCKS	100.0	2,221.42	2,375.50	2,178.64	(1.9)	(8.3)
Household	45.0	1,033.64	1,045.67	981.02	(5.1)	(6.2)
Commercial	32.9	695.84	841.15	715.81	2.9	(14.9)
NFA	22.1	491.94	488.68	481.81	(2.1)	(1.4)

ที่มา: Philippine Statistics Authority

๒. การส่งออกข้าว

● ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่จะมีการส่งออกข้าวบางส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นข้าวกลุ่มพรีเมียม โดยระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวเฉลี่ยปีละ ๒๗๔,๕๗๓ ตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๓๓๐,๑๓๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณ ๒๓๒,๒๘๕ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒.๑๒

● สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม- กุมภาพันธ์) ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๔๐,๕๖๕ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณส่งออก ๖๒,๙๘๕ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๓๕.๖๐ ตลาดส่งออกหลักได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา และสหรัฐฯ

สถิติการส่งออกปี ๒๕๖๐ -๒๕๖๓ (มกราคม - กุมภาพันธ์)

ประเทศ	ปริมาณส่งออก (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
	ม.ค. - ก.พ.					ม.ค. - ก.พ.			
โลก	๒๖๑,๒๙๙	๒๓๒,๒๘๕	๓๓๐,๑๓๕	๖๒,๙๘๕	๔๐,๕๖๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๓๕.๖๐
๑ UAE	๕๘,๗๕๐	๗๘,๖๖๗	๑๔๙,๖๓๐	๓๘,๙๑๐	๑๕,๙๗๕	๕๕.๒๒	๖๑.๗๘	๓๙.๓๘	-๕๘.๙๔
๒ กาตาร์	๑๙,๔๗๔	-	๗๖,๔๔๕	๑๙,๔๗๖	๑๓,๔๖๘	๒๓.๑๖	๓๐.๙๒	๓๓.๒๐	-๓๐.๘๕
๓ สหรัฐฯ	๙๐,๘๕๕	-	๔,๕๕๑	-	๖,๐๕๒	๑.๓๘	-	๑๔.๙๒	-
๔ เมียนมา	-	๓๖,๖๑๗	-	-	๕,๐๓๐	-	-	๑๒.๔๐	-
๕ ฮ็องกง	๑๑,๔๘๐	๔,๖๒๒	๔,๕๙๙	๔,๕๙๙	-	๑.๓๙	๗.๓๐	๐.๑๐	-๙๙.๑๓

ที่มา : Global Trade Atlas

๓. การนำเข้า

๓.๑ ในระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวเฉลี่ยปีละ ๑.๗๕ ล้านตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๒,๗๖๘,๑๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณนำเข้า ๑,๗๘๓,๗๘๓ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๕.๑๙ สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม-กุมภาพันธ์) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๓๔๐,๙๑๘ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณนำเข้า ๘๒๐,๖๗๘ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๕๘.๔๖ โดยแหล่งนำเข้าข้าวสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม (ร้อยละ ๘๐.๘๕) รองลงมาได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ ๑๓.๔๓) และไทย (ร้อยละ ๕.๕๔) ตามลำดับ

สถิติการนำเข้าปี ๒๕๖๐ -๒๕๖๓ (เดือนมกราคม - มีนาคม)

ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
	ม.ค. - มี.ค.					ม.ค. - มี.ค.			
โลก	๖๘๗,๓๕๑	๑,๗๘๓,๗๘๓	๒,๗๖๘,๑๙๗	๘๒๐,๖๗๘	๓๔๐,๙๑๘	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๕๘.๔๖
๑ เวียดนาม	๓๖๗,๗๕๔	๖๘๐,๐๕๕	๒,๐๒๔,๓๗๐	๓๘๑,๑๑๒	๒๗๕,๖๑๗	๗๓.๑๓	๔๖.๕๔	๘๐.๘๕	-๒๗.๖๘
๒ เมียนมา	๑๘	๖๒,๕๕๔	๒๑๘,๐๑๖	๗๗,๕๐๖	๔๕,๗๙๕	๗๓.๘๘	๙.๔๔	๑๓.๔๓	-๔๐.๙๑
๓ ไทย	๒๒๙,๕๘๘	๘๕๒,๖๐๒	๓๕๐,๓๔๙	๒๒๖,๖๒๑	๑๘,๘๗๙	๑๒.๖๖	๒๗.๖๑	๕.๕๔	-๙๑.๖๗
๔ อินเดีย	๘,๖๗๐	๗๓,๘๗๐	๑๓,๕๘๓	๒,๒๔๐	๕๔๐	๐.๔๙	๐.๒๗	๐.๑๖	-๗๕.๘๗
๕ ปากีสถาน	๗๖,๕๕๒	๕๖,๓๖๙	๑๔๘,๕๔๓	๑๒๒,๕๕๘	๗๒	๕.๓๗	๑๔.๙๓	๐.๐๒	-๙๙.๙๔

ที่มา : Global Trade Atlas

	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (เหรียญสหรัฐ)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - มี.ค.			ม.ค. - มี.ค.		
	โลก	๒๖๔,๐๓๒,๓๐๑	๖๙๖,๑๐๙,๗๑๗	๙๕๑,๓๐๔,๐๑๑	๓๐๖,๖๔๐,๓๐๓	๑๑๕,๑๗๕,๑๓๙	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๖๒.๔๔
๑	เวียดนาม	๑๒๘,๐๐๘,๐๕๒	๒๖๕,๓๓๐,๖๗๐	๖๖๗,๘๕๗,๖๘๑	๑๓๘,๗๑๒,๐๔๘	๙๓,๒๕๐,๗๒๑	๔๐.๒๐	๔๕.๒๔	๘๐.๙๖	-๓๒.๗๗
๒	เมียนมา	๖๑,๗๕๐	๓,๓๐๙,๕๔๘	๖๓,๖๙๕,๗๗๑	๒๕,๖๕๒,๑๐๙	๑๓,๑๗๓,๐๓๑	๖.๗๐	๘.๓๗	๑๑.๔๔	-๔๘.๖๕
๓	ไทย	๗๙,๖๓๙,๘๙๘	๓๓๔,๘๔๕,๗๙๓	๑๓๒,๓๗๕,๖๗๘	๘๘,๕๑๙,๐๖๕	๗,๔๙๑,๗๘๕	๑๓.๙๒	๒๘.๘๗	๖.๕๐	-๙๑.๕๕
๔	อินเดีย	๑๙,๑๖๓,๕๐๙	๔๒,๖๔๘,๙๗๒	๑๙,๙๖๔,๗๕๐	๓,๒๔๙,๗๖๒	๑,๑๖๗,๒๗๖	๒.๑๐	๑.๐๖	๑.๐๙	-๖๔.๐๙
๕	ปากีสถาน	๒๔,๐๔๖,๓๗๗	๒๐,๓๗๘,๓๙๗	๕๓,๖๖๒,๑๖๐	๔๔,๒๕๐,๑๑๕	๔๔,๙๕๖	๕.๖๗	๑๔.๔๓	๐.๐๔	-๙๙.๙๐

ที่มา : Global Trade Atlas

๓.๒ ฟิลิปปินส์ออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill Rice หรือ หรือ Republic Act No.๑๑๒๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมามีบังคับใช้แทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR) ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้สินค้ามีราคาต่ำลง โดยกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ สรุปรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

(๑) ข้าวที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ ๓๕ และนอกประเทศอาเซียนเสียภาษีร้อยละ ๕๐

(๒) ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตนำเข้า รวมทั้งใบอนุญาตสุขอนามัยและใบอนุญาตสุขอนามัยพืชจากหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BPI) ภายใต้กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) ก่อนการนำเข้า เพื่อป้องกันแมลงหรือศัตรูพืชเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์

(๓) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว โดยจะนำรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าข้าวจำนวน ๑๐ พันล้านเปโซต่อปี มาจัดตั้งเป็นเวลา ๖ ปีซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชาวฟิลิปปินส์ให้สามารถแข่งขันกับข้าวที่นำเข้ามาได้

ทั้งนี้ การออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill ของฟิลิปปินส์ ทำให้ช่องทางการซื้อขายในแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ได้ถูกยกเลิกตามกฎหมายดังกล่าวไปด้วยและได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ NFA ในการออกใบอนุญาต การจดทะเบียนสำหรับผู้นำเข้า ผู้ค้า ผู้ดำเนินการคลังสินค้า ผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีกและอื่นๆ โดย NFA จะยังคงมีบทบาทสำคัญเฉพาะด้านการควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ รวมทั้งการรักษาปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

๓.๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้ออกคำสั่ง Memorandum Order No. ๒๘ on Supplementary provision to DA Department Circular No.๔, series of ๒๐๑๖ เกี่ยวกับ Guidelines on the importation of plants, planting materials and plant products for commercial purposes กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ในขั้นตอนการออกใบ Sanitary and phytosanitary import clearance (SPSIC) เพื่อครอบคลุมการตรวจสอบสารโลหะหนักระดับสารตกค้างกำจัดศัตรูพืช สารปนเปื้อน/สิ่งสกปรกภายนอก รวมทั้ง microbiological parameters เพื่อควบคุมความปลอดภัยของอาหารในสินค้าข้าว ทั้งนี้ ได้กำหนดให้สินค้าข้าวจะต้องถูกจัดส่งจากประเทศต้นทางภายในวันที่กำหนดตามที่ได้รับอนุมัติและสินค้าต้องเดินทางมาถึงไม่ช้ากว่า ๖๐ วันจากวันที่ต้องจัดส่ง

๓.๓ รูปแบบการค้าข้าวในฟิลิปปินส์ มีรายละเอียดดังนี้

(๑) การค้าปลีกแบบสมัยใหม่ (Supermarket) ในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่าย ข้าวใน ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑.๑) การตัดจำหน่ายเป็นกรัม/กิโลกรัม มีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ Melagkit Premium, Jasmine, Milagrosa, Passion, Brown Healthy, California, Commodore, Platinum, Denurado และ GS Supreme

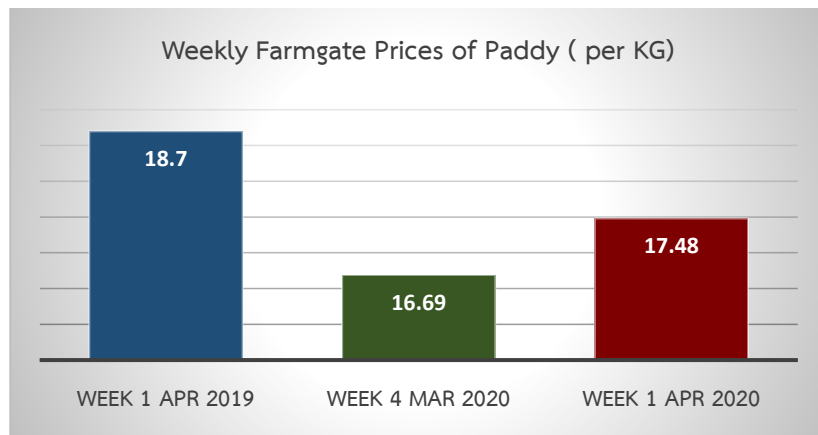
(๑.๒) ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุง มีตั้งแต่บรรจุถุง ๒ กิโลกรัม ๕ กิโลกรัม ๑๐ กิโลกรัม ๒๐ กิโลกรัม และ ๒๕ กิโลกรัม ซึ่งข้าว Thai Jasmine ที่ระบุว่า นำเข้าจากไทย เป็นข้าวที่มีราคาสูงที่สุดในขนาดบรรจุถุง ๕ กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีข้าวออร์แกนิกอยู่ด้วย เช่น Red rice , Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน

(๒) การค้าในตลาดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวแบบตักจำหน่ายที่มีข้าวหลากหลายประเภท อาทิ Sinandomeng, Well milled rice, Denorado, Ganador, Thai rice, Blue Bird, Sung Song, Thai Jasmine, Fancy rice, Malangkit เป็นต้น และยังมีข้าวออร์แกนิก อาทิ Red rice, Brown rice, Black rice, Perurutong และ Ifugao นอกจากนี้ ใน ตลาดนี้ยังพบร้านค้าที่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารแห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์ (NFA) ให้จำหน่ายข้าว NFA ที่มีราคา ถูกกว่าราคาข้าวทั่วไป ซึ่งพบว่า Sinandomeng เป็นข้าวที่มีผู้บริโภคเลือกซื้อมากที่สุด

๔. สถานการณ์ราคาข้าว (ข้อมูลจาก PSA เดือนเมษายน ๒๕๖๓)

๔.๑ ราคาข้าวเปลือก

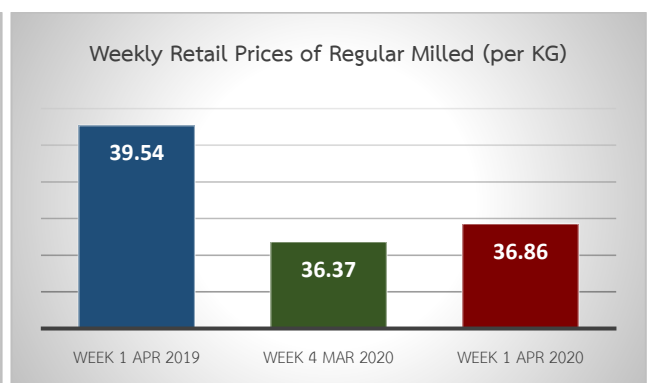
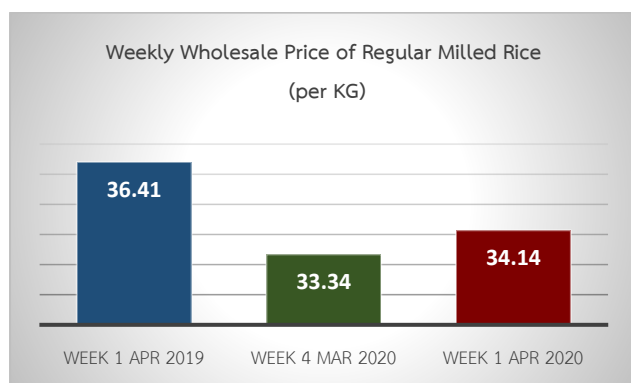
- ราคาข้าวเปลือกสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๗.๔๘ เปโซต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๑๖.๖๙ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗๓ แต่มีแนวโน้มลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๘.๗๐ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๖.๕๒

๔.๒ ราคาขายส่งและราคาขายปลีกข้าวสาร (Regular Milled Rice)

- ราคาขายส่งข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๔.๑๔ เปโซต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๓.๓๔ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๔๐ แต่มีแนวโน้มลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๖.๔๑ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๖.๒๓

- สำหรับราคาขายปลีกข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๖.๘๖ เปโซต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๖.๓๗ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๓๔ แต่มีแนวโน้มลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๙.๕๔ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๖.๗๘

๕. การสำรวจราคาขายปลีกข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ต/ห้างสรรพสินค้าในเมโทรมะนิลา

ชนิดข้าว	ขนาดบรรจุภัณฑ์	ราคา (เปโซ)	หมายเหตุ
Dinorado Rice	๒ กิโลกรัม	๑๓๔.๕๕ - ๑๓๗.๘๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๓๓๔.๓๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๗๓.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๕๒๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒ กิโลกรัม	๑๒๗.๘๐ - ๑๓๒.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๒๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๙๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๔๒๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
๑๐๐% whole grain rice	๕ กิโลกรัม	๓๒๔.๐๐	N/A
๑๐๐% whole grain rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๓๓.๐๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๕ กิโลกรัม	๓๑๙.๕๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๑๙.๕๐	N/A
Thai Jasmine Rice	๒ กิโลกรัม	๑๖๒.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๕ กิโลกรัม	๔๐๕.๗๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๒๕.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒ กิโลกรัม	๒๔๗.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๕ กิโลกรัม	๖๔๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๑๐ กิโลกรัม	๑,๒๒๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒๕ กิโลกรัม	๒,๗๗๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Basmati Rice	๑ กิโลกรัม	๒๖๘.๐๐	สินค้านำเข้า
Brown Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๑.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Organic Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Rice	๒ กิโลกรัม	๑๘๙.๐๐ - ๒๔๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Red Rice	๒ กิโลกรัม	๑๙๖.๐๐ - ๒๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Malagkit Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๕๐.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๒ กิโลกรัม	๒๑๖.๗๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๕ กิโลกรัม	๔๔๓.๐๐ - ๔๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Special Rice Local	๑ กิโลกรัม	๔๕.๐๐ - ๖๑.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม
Special Rice Imported	๑ กิโลกรัม	๑๑๒.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม

ที่มา: การสำรวจห้างซูเปอร์มาร์เก็ตในเมืองมาคาตี เมโทรมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๓

๖. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส	อุปสรรค/ความท้าทาย
คุณภาพและรสชาติของข้าวไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดฟิลิปปินส์	ราคาข้าวไทยสูงกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ มาก เช่น เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา
ไทยมีการส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์มาอย่างยาวนาน มีความเชี่ยวชาญในการส่งออก	การแข่งขันในตลาดข้าวมีความรุนแรงมากขึ้น หลังฟิลิปปินส์เปิดเสรีการนำเข้าข้าว
แนวโน้มร้านอาหารไทยในฟิลิปปินส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น	ชาวฟิลิปปินส์หันมานิยมบริโภคข้าวขาวพื้นนุ่มเพิ่มมากขึ้น แต่ข้าวไทยส่วนใหญ่ยังคงเป็นข้าวขาวพื้นแข็ง
จำนวนประชากรชาวฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น	การแอบอ้างใช้ชื่อข้าวไทยในการจำหน่ายข้าวจากแหล่งอื่น ๆ
การเปิดเสรีนำเข้าข้าว ทำให้เปิดโอกาสในการส่งออกข้าวของไทย	ชื่อข้าวหอมมะลิไทย (Thai Hom Mali Rice) ยังไม่เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยของผู้บริโภค

๗. ประเด็นสำคัญ/สถานการณ์ล่าสุด (โควิด-๑๙)

๗.๑ หลังจากฟิลิปปินส์เปิดเสรีนำเข้าเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า ปริมาณนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวราคาถูก (ข้าวเวียดนาม) ทำให้ผู้ค้า (Traders) กดราคารับซื้อข้าวภายในประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรชาวนาได้รับความเดือดร้อน โดยเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๗.๒ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ได้ประกาศเปิดการไต่สวนขั้นต้น (Preliminary Investigation) เพื่อใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) สำหรับสินค้าข้าว ภายใต้พิกัดศุลกากร ๑๐๐๖.๓๐.๓๐ ๑๐๐๖.๓๐.๔๐ ๑๐๐๖.๓๐.๕๑ และ ๑๐๐๖.๓๐.๕๙ โดยอ้างว่าอุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากปริมาณนำเข้าข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรได้ประกาศยุติการไต่สวนดังกล่าว โดยรัฐบาลได้ให้เงินช่วยเหลือแก่ชาวนาที่ได้รับผลกระทบจากปริมาณข้าวนำเข้าที่เพิ่มขึ้นที่ทำให้ข้าวเปลือกราคาตกต่ำแทน

๗.๓ การบังคับใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำเข้าข้าว โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้กำหนดกฎระเบียบดังกล่าวเพื่อเป็นกลยุทธ์ในการชะลอการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวและลดแรงกดดันจากกลุ่มเกษตรกรชาวนาท้องถิ่น ซึ่งก่อนหน้านี้ได้เรียกร้องให้รัฐบาลบังคับใช้มาตรการ Safeguard เพื่อแก้ไขปัญหาการไหลทะลักของปริมาณข้าวนำเข้าที่มีราคาถูกส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ

๗.๔ รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ประกาศปิดเมือง (Lockdown) และใช้มาตรการกักกันชุมชนขั้นสูง (Enhanced Community Quarantine) พื้นที่เกาะลูซอน รวมถึงเมโทรมะนิลา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ โดยกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยืนยันว่าข้าวซึ่งเป็นอาหารหลัก จะมีเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนครอบคลุมช่วงการปิดเมืองจากปริมาณข้าวในสต็อกของ NFA และผลผลิตข้าวที่กำลังเก็บเกี่ยว รวมถึงปริมาณข้าวที่นำเข้าโดยเอกชนมาก่อนหน้านี้อย่างต่อเนื่อง

๗.๕ รัฐบาลฟิลิปปินส์จะจัดซื้อข้าวปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตันในรูปแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) จากประเทศผู้ผลิตข้าวสมาชิกอาเซียนและนอกอาเซียน เช่น อินเดีย และปากีสถาน เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อกในช่วงวิกฤติโควิด-๑๙ โดยมอบหมายให้หน่วยงาน Philippine International Trading Corporation (PITC) ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์เป็นผู้เจรจาซื้อขาย โดยขณะนี้หน่วยงาน PITC อยู่ในระหว่างเจรจากับหน่วยงานรัฐบาลประเทศผู้ผลิตข้าวต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์เกิดความกังวลจากการที่รัฐบาลเวียดนามได้สั่งระงับการส่งออกข้าวชั่วคราวและได้ออกมาตรการจำกัดโควตาการส่งออกข้าวในแต่ละเดือน เพื่อความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ โดยเวียดนามถือเป็นแหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของฟิลิปปินส์

๗.๖ รัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการจำกัดโควตาส่งออกหลังจากสถานการณ์โควิด-๑๙ มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในเวียดนามและมีปริมาณข้าวเพียงพอในการส่งออก โดยเวียดนามจะกลับมาส่งออกข้าวเต็มรูปแบบตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป สถานการณ์ดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์และผู้ประกอบการนำเข้าข้าวคลายกังวลมากขึ้น โดยล่าสุดกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ออกมาระบุว่า ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๓ มีปริมาณข้าวนำเข้า ๗๒๙,๐๐๐ ตัน จากปริมาณ ๑.๘ ล้านตันที่ได้มีการออกใบอนุญาตนำเข้าสู่ขออนามัยพีซ (SPSIC) โดยปริมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ตัน เป็นข้าวจากเวียดนาม หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๐ ของการนำเข้าทั้งหมด

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร
เมษายน ๒๕๖๓